

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Több munka — több termés

A Népkoztársaság minisztertanácsa először ebben az évben hozott határozatot az aratás, cséplés és terménybegyűjtés munkálatairól. Fejlődésünk a tervgazdálkodás, így a mezőgazdasági tervgazdálkodás terén is szükségessé tette, hogy a kormányzat kijelölje a feladatokat, összehangolja az intézkedéseket, amelyek megkönnyítik a parasztságunknak az aratás és betakarítás munkáját. A mezőgazdaságban idén nagyobbak a mutatók, nagyobbak a feladataink is, mint bármikor a felszabadulás óta.

Az idejében és jól végzett őszi és tavaszi szántás-vetési munkák, valamint a kedvező időjárás következtében nagyobb termésre számíthatunk, mint az elmúlt esztendőben. Szükséges minden erő mozgósítása, a munka helyes megszervezése. A több termés több emberi és gépi munkát igényel, ugyanakkor számolni kell azzal, hogy a mezőgazdasági dolgozók egy része — az öt éves terv egyre növekvő munkaerőszükséglete miatt — az iparban jutott állandó foglalkozáshoz. A korábbi munkaerőhiány váltotta fel, ami örvedetes tünete népgazdaságunk fejlődésének. Ugyanakkor azonban nagy szervező munkát igényel, hogy minden épkezláb ember és minden használható gép munkábaállítással biztosítsuk az aratás, cséplés és begyűjtés zavartalan menetét.

Minderről, a falusi tömegszervezetek és az illetékes szakminisztériumok bevonásával, gondoskodik a minisztertanács határozata. A bőséges aratás előfeltételei adva vannak, a munka jó ütemezését és összehangolását pedig a határozat jelöli ki, a siker biztosításához azonban a legfontosabb tényező a dolgozó parasztság fokozott jó munkája. Több termést csak több munkával lehet elérni, s a fokozottan gondos munka már most szükséges, amikor a szakszerű növényápolás a tavaszi mezőgazdasági munkák utolsó szakaszában még jelentősen növelheti a terméseredményeket.

A minisztertanács határozata utal arra is, hogy a nyári mezőgazdasági munkák sikeres elvégzését döntő harci feladat, mert minden lépésünk előre, — új meg új ténnyel — teszi a dolgozó nép ellenségét. A falu kizsákmányolói, a kulákok és a klerikális reakció emberei, mint a múltban, a jövőben is mindent megkísérlelnek, hogy hátráltassák a dolgozó parasztság felemelkedését, akadályozzák az aratás és betakarítás sikerét, s ezen keresztül árthatassanak a népi demokráciánknak. A munka fokozásával együtt fokozódnia kell a népi demokráciának a dolgozó parasztságunk harci élberségének, hogy leleplezzék és ártalmatlanná tegyen minden romboló kísérletet munkájának

A békeharc újabb győzelmei Franciaországban 5 millió, Romániában 10 millió békealáírás

A béke és szabadság harcossai országos bizottsága vasárnap a Páris közelében lévő Montreuil-ben gyűlést tartott, amelyen Fernande Vigno beszámolt a békealáírási mozgalom franciaországi eredményeiről. Közölte, hogy mindenütt, ahol a felhívást bemutatták és ismertették, a dolgozók csaknem 100 százaléka aláírja a békefelhívást. Franciaország 90 megyéje közül eddig 59-ben több mint ötmillió aláírást gyűjtöttek, ez azonban még csak első állomása a mozgalomnak.

Jurij Zjukov, a Pravda párisi tudósítója arról a hatalmas békeünnepségről emlékezik meg, amelynek jegyében a vasárnapi nemzetközi gyermeknap

az erős hatósági nyomás ellenére fokozott erővel és bátorsággal küzdjenek a békéért és írják alá a békefelhívást.

BÉCSBEN

Június 10-én ül össze a békevédelmi kongresszus, amelyre az ország különböző részeiből békealáírók jönnek a főváros felé. A staféták útvonalába eső helységeken staféta érkezésekor mindenütt békegyűléseket rendeznek.

LONDONBAN

az Angol Kommunista Párt végrehajtó bizottsága a békealáírásgyűléssel kapcsolatban nyílt levelet adott ki melyben felhívja a Párt tagjait, tegyék a béke vé-

delméi tevékenységük alapjává és segítsék elő a június 22-i békevédelmi értekezlet sikerét. Az angol közalkalmazottak szövetségének londoni értekezlete komoly aggodalmát fejezte ki az angol kormány politikája felett, amely háborúba sodorja az országot.

OLASZORSZÁGBAN

jellemző a békefelhívás erejére, hogy sok olasz pap is megbélyegzi az atomfegyver használatát. — Santin priszti püspök volt az első, aki nyilvánosan támogatta az atombombamentes felhívást. Keményhangú nyilatkozatot tett néhány nappal ezelőtt Galazzi grossetói püspök és Simonei toscanai püspök is. Az olasz válogatott labdarugócsapat valamennyi tag-

ja Rio de Janeiroba való elutazása előtt aláírta a stockholmi békefelhívást.

LENGYELORSZÁGBAN

partózkodó jugoszláv emigránsok nyílt levélben közlik, hogy a stockholmi békefelhívás aláírásával egyben arra kötelezik magukat, hogy egyre nagyobb erővel harcolnak a békéért és Jugoszlávia felszabadulásáért. — Beírásban folytatódnak a békeünnepségek. A tüntetők szociális reformokat követelő röpcédulákat szórnak szét a városban. — A tüntetők vasárnap az atomfegyver beállítását követelő jelszavakat hangoztattak és a békét követelték. A rendőrség 15 tüntetőt letartóztatott.

A román békeharcosok távirata a nagy Sztálinhoz

Bukarest: A bukaresti Szabadság-stadionban tömeggyűlést tartottak. A gyűlés résztvevői táviratot intéztek Sztálin generálisához:

„Mi, a bukaresti békevédelmi bizottság tagjai és a békeharc más aktív résztvevői a Román Népkoztársaság állandó békevédelmi bizottságának felhívására összegyűltünk abból az alkalomból, hogy befejeződött a stockholmi békefelhívás aláírási mozgalma. A gyűlésről forró üdvözlőlevelet küldjük Önnek, a békéért harcoló népek szeretett vezetőjének. Hazánk 10,048,670 lakója írta alá a békefelhívást. Országunk minden dolgozója, minden becsületes embere határozottan követeli az atomfegyvernek, ennek a békés lakosság tömeges kiirtását célzó támadó fegyvernek betiltását, az atomfegyvert először használó kormány háborús bűnösét nyilvánítását. A felhívás aláírói hála- és szeretettel gondolnak a dicső Szovjetunióra, arra az országra, amely szintén rendelkezik atomenergiával, de ugyanakkor kitartóan harcol azért, hogy betiltásuk ennek az energiának felhasználását az emberi élet és civilizáció elpusztítására, ezzel bebizonyítsa azt az elszánt akaratát, hogy megvédi a békét.

nek ragyogó példáját, akik megmentették a világot a fasisztarabszolgaság borzalmaitól és most azért harcolnak, hogy elkerüljék az új világháború borzalmait, a jövőben is fokozott elszántsággal folytatják a békéért vívott harcot.

A népek békeharca kudarcot vall az angol-amerikai imperialisták provokációja és zsarolása miatt. Tito fasiszta mesterkedése, aki Jugoszláviában megtiltotta a békefelhívás közzétételét és aláírását. A Szovjetunió vezetői békétábori erőt legyőzhetetlenek, azok pedig, akik Hitler útját követik, ugyanolyan nyomorultul fogják végezni. Lankadatul fogunk dolgozni szeretett hazánknak, a bé-

ketábor tevékeny tényezőjének megerősítéséért. Paradox módon fogjuk ismertetni a Szovjetunió bekezdését, amelyet a nagy Sztálin lángelméje irányított. Szüntelenül le fogjuk leplezni a háborús uszítókat, az angol-amerikai imperialistákat és a fasiszta Tito-Rankovic bandát és a jobboldali szociáldemokratákat. Hazánk minden becsületes lakóját mozgósítjuk a Béke Hívei Világkongresszusának támogatására, a békéért vívott tevékeny harcra.

Bizunk az igaz ügy győzelmében, melyért harcolunk, mert a békéért harcolók táborának élén a dicső Szovjetunió halad a nagy Sztálin vezetésével.

Szovjet javaslat az európai kereskedelem fejlesztésére

Genf: Arutjunjan, a Szovjetunió képviselője az ENSZ európai gazdasági bizottságban elmondott felvételében rámutatott, hogy a gazdasági bizottság munkaszervei — az albizottságok — nem teljesítik a rájuk háruló feladatokat. Egyetlen albizottság sem készített elő javaslatokat olyan intézkedésekre, amelyek a gazdasági bizottság alapvető

feladatainak megoldását szolgálják. A vasúti és mezőgazdasági albizottság pl. nem az ipari és mezőgazdasági termelés fejlesztésének, hanem az áruelhelyezés kérdésével foglalkozik. Viszont a bizottság figyelmét kívül hagyta azt a tény, hogy az áruelhelyezés terén egyes nyugateurópai országoknak éppen az USA agresszív gazdasági politikája eredményeképpen vannak nehézségei. Több példával bizonyította, hogy a Marshall-terv egyre súlyosabbá teszi a nyugateurópai országok gazdasági helyzetét. Az áruelhelyezés kérdése azért is súlyosodik — mondotta — mert az USA nyomására több nyugateurópai ország diszkriminációs kereskedelmi politikát folytat keleuropeai országokkal és a Szovjetunióval szemben. Pedig a kelet- és nyugateurópai országok kereskedelme fejlesztésé-

AMSZTERDAMBAN

a Holland Kommunista Párt főtitkára felhívta a holland kommunistákat és velük együtt az országot valamennyi dolgozóját, hogy

gyűmöltsék, a dolgozó nép kegyere ellen. A harcban dolgozó földműves népünk erős támasza, legmegbízhatóbb vezetője a munkásbizottság és pártja, amely az elmúlt öt esztendő alatt mindig győzelmet aratott a nép ellenségein és sikerről-sikerre vezet a magyar népet. A Magyar Dolgozók Pártja helyi szervezetei, az irányításuk alatt álló megyei operatív bizottságok és Nép-

front-bizottságok mindig és mindenütt hathatós segítséget nyújtottak a dolgozó parasztságnak, hogy eredményesen harcolhasson a nép ellenségei ellen, akik a demokráciának, a szocializmusnak, a békének is ellenségei. A kenyérszóra felsorakozó dolgozó földműves népünk kemény munkájában és harcában maga mögött tudja az egész népet, mert a termés zavartalan

leáratása és betakarítása minden becsületes magyart közvetlenül érintő, döntőfontosságú kérdés. Az aratásig rendelkezésre álló idő minden napját és minden óráját ki kell használni, minden szem gabonát meg kell övni, hogy sem hanyagság, sem ellenséges kártevés ne veszélyeztethesse gazdag aratásunkat, békés, boldog életünk egyik legfőbb biztosítékát.

re, továbbá az ENSZ európai gazdasági bizottságának végrehajtó titkára terjeszsen elő begyűjtött, a hátrányos befolyásról, amelyet a Marshall-terv által kényszerített amerikai export az európai országok gazdasági életére gyakorol. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió, mint azelőtt, továbbra is kész támogatni az európai közgazdasági fejlődését, a kereskedelemben résztvevő felek kölcsönös érdekeinek biztosítása mellett. A továbbiakban a munkaerő kérdésekkel foglalkozó albizottság működéséről szólván, kijelentette, hogy ez az albizottság sem dolgozott ki egyetlen javaslatot sem. A munkanélküliség pedig a gazdasági bizottságban helyetfoglaló országokban állandóan nő. A gazdasági bizottság fennállása óta a munkanélküliség helyzete a nyugat-európai országokban romlik. A munkaerő kérdésekkel foglalkozó albizottság tevékenységét az USA, Angliának és azoknak az országoknak kell vállalniuk a fele-

lőseget, melyek ezt a politikát támogatják. A Szovjetunió küldöttsége nevében javaslatot nyújtott be, amely szerint utasítani kell a gazdasági bizottság végrehajtó titkárát kéthónapos határidőn belül készítsen jelentést azokról az intézkedésekről, amelyek elősegíthetnék a munkanélküliség csökkentését és a munkanélküliek helyzetének javítását, készítsen jelentést a munkások és alkalmazottak reálbéreinek csökkentését megakadályozó intézkedésekről és a javaslatokat terjeszse az albizottság elé. A mezőgazdasági albizottság titkára pedig terjeszsen elő jelentést a kis- és középparaszi gazdaságok megsegítéséről az ezeknek a gazdaságoknak nyújtandó hitelről a modern technika alkalmazásának elősegítéséről a mezőgazdaságban, tanácsadói segítség megszervezéséről, az állatenyésztés fejlesztéséről, a gabonafélék termésátlagának emeléséről és a mezőgazdasági kártevők elleni védekezésről.

„Anglia nem élhetné túl a Szovjetunió ellen viselt háborút”

London: Az amerikai imperialisták a nyugati országok maradék függetlensége ellen intézett egyre brutálisabb támadása és a Szovjetunió vezette békefront hatalmas megerősödése már a nyugati jobboldali körök előtt is felveti a reménytelen jövő képét. Ez a szorongás nyilatkozik meg többek között dr. Joud, az ismert angol jobboldali filozófusnak a Sunday Dispatchban írt cikkében is.

Anglia függősége az Egyesült Államoktól — írja — nemcsak lenéző, hanem veszedelmes is, mert ha kitör a háború, akkor Amerika atomvédő párnának

vagy ütközőnek használja fel majd Angliát. Más szóval: az angol szigetek feladata lesz az Egyesült Államoknak szánt atombombák minél nagyobb részét felfogni. Meggyőződésem szerint nem élhetné túl a Szovjetunió ellen viselt atomháborút és államférfiaink legfőbb feladata, hogy ettől a veszélytől Angliát távolítsák. Ennek legfőbb akadálya azonban az a politika, ami Angliát ahhoz az Amerikához fűzi, amely azt hiszi, hogy pénzzel megvásárolhat más népeket, hogy azok helyette harcoljanak.

A belga választások eredményei

Brüsszel: A fasiszta terror közepette lezajlott belga képviselőválasztások nem hivatalos végeredménye az AFP jelentése szerint a következő:

Kommunista Párt 234.325, keresztény szocialista párt 2.354.965, szocialista párt 1.804.967, liberális párt 550.019, liberális-szocialista kartell 87.181.

A brüsszeli Drapeau Rouge megállapítja, hogy a dolgozók egyrésze komolyan vette a jobboldali szocialisták és a klerikálisok szándékát, amivel Spaak akarja elérni, hogy a reakciót egyedül a keresztény szocialista párt képviseli.

Az Humanité megállapítja, hogy a keresztény szocialisták a főpapság szegénytelen zsarolása és a példátlan politikai nyomás ellenére még a szavazatok felét sem érték el. A Lipót hívei a munkorj népszavazáson kapták 57 százalék szavazattal nem tudták visszahívni a diktátor jelöltet, akkor most sem fog sikerülni ez kevesebb szavazattal. A vasárnapi választások — írja továbbá

az Humanité — a reakció győzelmét hozták. A fasiszták és a munkások elárulónak, a jobboldali szociáldemokratáknak összjátéka Belgiumot súlyos események felé viszi. Csak a dolgozó tömegek mozgósítása hozhat tisztulást a belga helyzetben. A belga dolgozók számára egyetlen kivétel út egy olyan politikai sztrájk, amelyben nem rég a vallon és flamand dolgozók megmutatták hogy tudnak harcolni szabadságjogaik védelmében.

A PARTONKLVULIEK „GYŐZTEK” A DÉLKOREAI „VÁLASZTÁSOKON”

Főnjang: A szöuli rádió a dél-koreai úgynevezett választási eredményeket kommentálva beismert, hogy a szavazásban résztvevő választók inkább szavaztak azokra a jelöltekre, akik forma szerint a pártönkivüliek voltak, semhogy a reakciós pártok jelöltjeire szavazzanak. A képviselőknek több mint fele pártönkivüli.

Június 12-től új menetrend a légiforgalomban

A belföldi légi járatok iránt tapasztalható nagyarányú érdeklődés miatt a MASZOVLET „menetközben” megváltoztatta nyári forgalmi tervét és június 12-től új, javított menetrendet ad ki. Debrecen közvetlen légi

összeköttetést kap Budapesttel. Június 10-én, szombaton különjáratot indít a MASZOVLET Debrecenből Miskolcra át és Pécsről Siófokra át Budapestre. Debrecenből 18 órakor, Pécsről 18.10-kor indulnak a külön repülőgépek.

Ifjúsági filmmatiné június 8-án

A vidéki mozik június 8-án az iskolai szünetre való tekintettel délelőtti filmelőadásokat rendeznek az ifjúság szórakoztatására és nevelésére. A matinékon szovjet ifjúsági filmeket mutatnak

be. 17 megyében összesen 49 közönségszobában rendeznek matinékat.

VÁSÁROLJÁL

UTTÖRŐ NYARALTATÁSI ENLÉKLAPOT!

A szovjet sajtó Magyarországról

A szovjet nép nagy érdeklődéssel fordul a magyar nép életé és sikerei felé. A szovjet lapok rendszeresen tájékoztatják az olvasókat, a magyar nép gazdasági és kulturális fejlődéséről. Tudósítások, közönlék az ország ipari és mezőgazdasági fejlődéséről, beszámolnak a magyar újtörőkről, módszereikről, ismeretük a szellemi és fizikai munkások együttműködéséről. Irnak a könyvnapról és számos más magyarországi eseményről.

A Trud ismerette a Kossuth-díjas Pozsonyi Zoltán kőműves hogyan alakított munkabrigádot

fiatal munkásokból, hogyan tanította őket a falazás szovjet módszerére.

A Molodj Kolhoznyik, a szovjet parasztfjúság lapja, Zelik Zoltán Kuczka Péter és már Magyarországon a költeményekben — írja a lap — érezni lehet az új Magyarország létezését, a nép örömeit, hogy tagja lett a béke-szerető népek testvéri családjának, amelynek élén a Szovjetunió áll.

A Szovjetszkij Sport a magyar sport fejlődéséről és a sportolók kiváló eredményeiről ír.

A Literaturnaja Gazetta közli Téri haladó francia újságírók Magyarországi látogatásáról írt riportját. Nagy elragadtatással ír a szovjet üdültábor mintájára készült újtörő közfarságról.

A szovjet lapok megemlékeznek arról, hogy a stockholmi békefelhívás eljuttott Magyarországra minden tájára és ismeret vált az élet, és munkát szerető dolgozók előtt. A cikk kiemeli, hogy Magyarországon több mint hétmillió ember írta alá a stockholmi felhívást és a békeharc tovább folyik.

Az amerikai imperialisták uralkodó helyzetre törekednek Afrikában

Vegyenyejer, az Izvestijában írt, amelyben megállapítja, hogy az amerikai imperialisták uralkodó helyzetre törekednek Afrikában és velőlytársait egyre inkább kiszorítják a gyarmatbirodalmukból. Elsősorban Franciaország függő helyzetét használják ki. Az Egyesült Államokban már 1949 november végén különleges bizottságot alakítottak a legnagyobb amerikai bankok képviselőiből azzal a céllal, hogy „egybehangolják és megkönnyítik Franciaország tengerentúli területeinek fejlődését”. A francia burzsoázia megadja magát az amerikai imperialisták követeléseinek. Mindenütt, ahol bármilyen ásványi kincsek, vagy kihasznál-

ásra alkalmas földek vannak, megjelennek az amerikai ügynökök. A francia kormány amerikai és angol-hollandi olajtársaságoknak engedte át a tuniszi olajlelőhelyek kutatási jogát, az amerikai monopóliumok behatoltak Algírba, nagy vegyi kombinátot építenek az algír-marokói határon. A Szaharában és az Atlasz-hegységben mangánérc, ólom és cink után kutatnak. Az amerikai-kanadai alumíniumtörzst használja ki a lagosi és guineai bauxittelepeket. Az amerikaiak ellenőrzik a marokói ólomtermelést. Az amerikai háborús gyujtogatók Marokkóban különösen rendkívüli aktivitást fejtenek ki. Itt van a fontos Port-Lutte támaszpontjuk.

Negyven repülőteret építést irányoztak elő Algírban, tizenegyet Tunisban és 67 repülőter építést Francia Egyenlítői Afrikában. Szilárdan berendezkedtek Dakarban. Fokozott tempóban folyik a stratégiai utak építése.

Az amerikai imperialisták és csatlósai kegyetlenül elnyomják a nemzeti felszabadító mozgalmakat és a haladó szervezettek tevékenységét Afrikában, de a francia nép és a francia gyarmatok lakossága határozottan ellenáll a háborús gyujtogatók politikájának — állapítja meg az Izvestija. — A harcot az Afrikai Demokratikus Tömörülés vezeti.

Hat tanszék a debreceni Orosz Intézetben

Az orosz intézet főfeladata, hogy jó képzettségű orosz-szakos tanárokat adjon a magyar iskoláknak, fordítókat a különböző intézmények és szervezetek számára is. Az intézet nagyarányú tudományos kutatómunkát fejt ki. Különös figyelmet fordítanak a marxizmus-leninizmus klasszikusainak tanulmányozására is.

Az intézet tanszékét szervezett, amelyek az egész tanulmányi, pedagógiai és tudományos kutatómunkát vezetik, egy, vagy néhány

okostárgy területén. Összesen hat tanszék létesült: A marxizmus-leninizmus, a gazdaságtudományi tárgyak a történelem, orosz nyelv, az irodalom, valamint a pedagógia tanszék.

Tudományos körök is működnek, hogy a hallgatókat és az előadókat segítsék tanulmányi munkájukban.

A budapesti egyetem orosz intézetén kívül az országban még Debrecenben és Szegeden is működik orosz intézet.

A Bocthjevics-gyorsvágást tanulják a vagongyárban

A szakmai fejlődésre nagy súlyt helyeznek a vagongyár egyes üzemrészében. Míg a mozdonyszerelő és a megmunkáló dolgozói rendszeres szakmai továbbképzésen vesznek részt, addig a kocgostályi dolgozói elmaradnak ezen a téren.

A mozdonyszerelőben a műszaki értelmiség is bekapcsolódott a továbbképzésbe. Itt elsősorban az anyagtakarékosság és a minőség emelésének szempontjait tartották szem előtt.

Az esztergámműhelyben a „Bocthjevics”-féle gyorsvágási eljárás és a készkészítés váltott ki élnék érdeklődést, amit a szakmai továbbképzések során megvitattak. Erdélyi Zoltán, Vasas Imre, Szabó István alkalmazták új munkamódszerük beiktatásával legeredményesebben a gyorsvágást, amellyel most már állandóan 200 százalék feletti termelnek.

A kovácsműhelyben is rendszeres szakmai továbbképzés folyik, ahol részben ennek eredményeként több új beelőg mintát készítettek, amelyekkel gyorsabb és jobb lett a munka. Az új beelőg mintákkal tökéletes sima felületű ütközőtök rögzítő köröket, hajlékony támasvart kovácsoltak. Az utóbbiból egy kazánnál 160 kg vasat takarítottak meg azzal, hogy az esztergálást teljesen mellőzni lehet. Hasonlóképpen a záranyánál is kikészítettek a kovácsok minden eszter-

gamunkát, csupán a menetvágást kell esztergával elvégezni.

A politikai nevelő munka és a szakmai továbbképzés segítette hozzá a munkásokat — mondotta Tóth Ambrus átképzés lakatos, oktatója lelelős, aki maga is tanult, hogy az élüzemi kiütemlést kiérdemelték. Politikai oktatásban az üzem dolgozóinak harmada részesült, míg a szakmaiban a kocgostály kivételével, csaknem valamennyi üzemrész.

A szakmai továbbképzésen kívül két nagyobb csoportban szakmai átképzés is folyik a vagongyárban. A hathónapos szakmai átképzés során hetenként háromszor 2-3 órában át szakrajtot, technológiát, politikai ismereteket, számtani-mértani tanulnak az átképzősök, akik tüzi- és kazánkovácsokká, esztergályosokká, lakatosokká képezik át magukat. Az átképzősök az első három hónap alatt jó közepes eredménnyel tanultak, az egyik csoportnak 4,4, a másiknak 3,7 körül van eddigi tanulmányi átlaga.

A szakmai továbbképzés és átképzés során a dolgozók elsősorban az anyag sajátosságaival ismerkednek meg, a gyártás minden munkafolyamatát átbeszélnek egymás között. Sok-sok értékes munkamódszer alakult így ki ezeken a szakmai továbbképzéseken, amelyeket a dolgozók a gyakorlatba is átvittek.

Jó termés lesz az ipari növényekben

A jó talajelőkészítés, az idejében történt vetés és az eddig jól végzett talajápolás eredményeként az idén nemcsak a kalászosok de az ipari növények mindegyike is jó termést ígérnek.

A cukorrépa elsősorban a versenyben végzett jó ápolási munkák hatására szépen fejlődött országos viszonylatban az átlagosnál jobb termést ígérkezik.

A répe is az ország legtöbb vidékén a közepesen jó termést ígér. Amúgya rövidesen megkezdődik. Szépen fejlődik az olajlen, voltak ugyan kisebb rovarkárok, de a termésátlag nem befolyásolja lényegesen.

A rostlen és rostkender fejlődését a száraz időjárás kissé megakasztotta, de az azóta több helyütt bekövetkezett esők hatására újabb fejlődésnek indultak.

Az ígérkező jó termés biztosítására elengedhetetlen feltétel, hogy a növényápolási munkák legalább is az eddigi útjában tovább folytatódjanak. Legfontosabb a gyomirtás és a kapálás, mert ahol a gyorsan növegyomok a munka elhanyagolása miatt ellepik a vetést, ott még közepes termés sem lesz. A kapálással pedig állandóan porhanyósan kell tartani a vetés talaját. Fontos az egyéves ritkítás és töltővetés.

A kultuszminisztérium nevelési főosztálya pályázatot írt ki „az igazgató irányító munkája” címen. A pályázat célja a marxista pedagógia szellemében nevelő gyakorlati pedagógusok elgondolásait, tapasztalatait módszerelt országos viszonylatban általánosítani, megvalósítani. A legjobb pályaművek szerzőit három darab egyenként 1000 forintos, 5 darab egyenként 500 forintos, 10 darab egyenként 250 forintos díjjal jutalmazzák. A pályaműveket július 15-éig lehet beküldeni a kultuszminisztériumba.

2 oldal

Debrecen, 1950 június 7.

Harc a klerikális reakció ellen

Révai József népművelési miniszter beszámolója a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

Révai József népművelési miniszter a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén beszámolt a klerikális reakció elleni harcáról.

Révai József beszámolójának bevezető részében rámutat arra, hogy a klerikális reakció a felszabadulás óta ádáz gyűlölettel viseltetik a népi demokrácia iránt. A népi demokráciának változtatni kell eddigi önvédelmi módszereit, mert a klerikális reakció fokozza támadásait Népköztársaságunk ellen. A klerikális reakció aknamunkájának fokozódása összefügg először az osztályharc élesedésével az országban, másodsorban a nemzetközi helyzet kiéleződésével. A klerikális reakció ma nálunk az imperialisták ötödik hadoszlopának legfontosabb támasza. Az a tény, hogy vannak az országban imperialista ügynökök és kémek, hogy van üszülő és aknamunkát folytató klerikális reakció, növeli a háborús veszélyt. Ebből következik, hogy a békekért folytatott harcnak szerves része a harc az imperialisták ügynökei, kémjei és szövetségesei ellen. Eppen ezért a klerikális reakció elleni fokozottabb harc felvetése abból a kötelességünkéből folyik, hogy fokozzuk erőfeszítéseinket a béke érdekében.

Révai József a továbbiakban rámutat a magyar püspöki kar köztörvényellenes magatartására, mely általánosított és éppen ezért semmitmondó békenyilatkozatokkal akarja fedni magát. A püspöki kar magatartása a békeemegazommal szemben azt jelentette, hogy a püspöki kar szembefordult a magyar dolgozó nép millióinak békeakarataival, szembefordult a Magyar Népköztársaság bekepoitikájával, kikeresztelte magát a békekért küzdő magyar dolgozók nagy és egységes szövetségéből. A püspöki karot és a papság amarárszától, mely a püspöki kar utasításait követi, meg kell különböztetni a békeemegazomhoz felzárkózó lelkészeket. Az a tény, hogy papok szárai írták alá a békelevelet, mutatja, hogy a katolikus egyházban növekednek azok az erők, melyek a dolgozó magyar nép és a béke ellen forduló klerikális reakcióval szemben készek együtt haladni a népi demokráciával. A Pártnak, a munkásoktól, a dolgozó néptől és harcot kell folytatnia a klerikális reakció ellen, de ugyanakkor segítenie és támogatnia kell az egyháznak a Népköztársasághoz állásfoglalás közlő elemét.

Akik nem esküdtek fel a Népköztársaságra

Révai József ezután beszámolójaiban kifejti, hogy a püspöki kar engedély nélkül csak a Habsburgok állama, csak Horthy állama iránt viseltetett hűséggel csak akkor hajlandó a hűségre, ha a Vatikán ezt külön engedélyezi.

A magyar püspöki kar összetételében és politikájában a Horthy-rendszer maradványa. A Magyar Népköztársaság kormányra nem nyugodhat bele, hogy a püspöki kar Horthytól kapta örökségébe és még kevésbé nyugodhat bele abba a

helyzetbe, hogy míg a püspöki kinevezésekhez a régi rendszerben szükséges volt Horthy kormányzatának hozzájárulása, addig a demokratikus Magyarországon a Vatikán a Népköztársaság kormányának megkérdezése és hozzájárulása nélkül nevezi ki püspököket. Az államveleményező és hozzájárulási joga a püspöki kinevezéseknél érvényesülni fog.

A klerikális reakció bomlasztó és kártevő munkája arra irányul, hogy alássa dolgozó népünk egységét, munkakedvét, fegyelmét, hogy megrendítse népköztársaságunk kormányát, Pártunk iránti bizalmát és ily módon segítse az imperialista háborús uszítók terveit. A békelevelek aláírása közben a reakciók klérus szerte az országban kiadta a jelszót: „Nincs földi ember, aki képes megakadályozni a háborút!” Eszt a jelszót kiegészítették suttogó propagandával arról, hogy a kommunizisták el akarják törölni a vallást, de nemsokára jönnek a felszabadító amerikai csapatok.

A klerikális reakció, amely a régi rendszer alatt semmiféle részvétet nem mutatott a tökérségek üzemében folyó embertelen hájszában kizsákmányolt munkások iránt, most, amikor a munkások maguknak dolgoznak, egyszerre felfedezi, hogy a jó munka, az élmunkásmozgalom, a Sztáhanov-mozgalom — árt az egészségnek. A klerikális reakció szerte az országban szóról-szóra átveszi és alkalmazza az amerikai rádióknak ú. n. „érveit” a munkafegyelmek, a több és jobb termelés, a szocialista munkaverseny ellen.

A klerikális reakció arra törekszik, hogy aláaknázza a népi demokrácia iskolapolitikáját.

Arra igyekszik rávenni az ifjúságot, hogy ne tanuljon,

tudatosan előmozdítja a munkás és dolgozó paraszttanulók lemorzsolódását az iskolákban.

A népi demokrácia tudást és műveltséget terjeszt, a klerikális reakció a tudatlanságra és a maradiságra épít. A klerikális reakció országsszerte mozgósított a természetstudományos ismeretek terjesztésével szemben. Mí azt hirdetik a dolgozó parasztságnak: nemcsak az időjárás, hanem elsősorban rajtad, jó munkádon áll, hogy a föld milyen termést hoz, mi arra tanítjuk a népet, hogy az ember meg tudja változtatni a természetet.

A klerikális reakció szembefordul ezzel a jobb jövőt biztosító neveléssel és azt hirdeti: „a természet az úr, ne kapálódzzunk ellene”, „ami jó volt az apáknak, jó nekünk is”. A természet-tudományos ismeretterjesztéssel szemben a klerikális reakció a „csodákban” való hitet hirdeti. Eszt a csoda-propaganda alattomos és céltudatos politikai propaganda. Zala megyében például nemrégiben elterjesztették, hogy 1950-ben jön a „világvége” (a világvége alatt természetesen a világháború értendő), háromnapos sötétség lesz és aki párttag vagy tömegszervezeti tag, az nem ébred fel többé.

A klerikális reakció a vallás tanításait a felebaráti szeretetről úgy magyarázza és terjeszti, hogy a kizsákmányoló elemek iránt részvétet ébresszen és védelmezhesse a kulákokat. A re-

akciós papok és szerzetesek szerte az országban azt hirdetik, hogy „szegény és gazdag mindig volt és mindig lesz”, hogy a kulákoknak azért van többjük, mert „az isten segített nekik” és ezért őket is „szeretni kell”.

A klerikális reakció e bomlasztó, a népi demokrácia aláaknázására törv munkája érdekében szívós tömegpropagandát, aprómunkát folytat, alkalmazza a legkülönbözőbb legális és illegális módszereket. Egyrészt öcsérolja a tömegszervezeteket, másrészt a klerikális reakció

Igyekszik behatolni a tömegszervezetekbe

hogy megpróbálja befolyása alá vonni és belülről bomlasztani őket. A reakciós papság és a szerzetesek rendszeres házi agitációt folytatnak. A legkülönbözőbb vallási mezben fellepo szervezeteket teremtik meg, felhótték és gyerekek számára: biblia-köröket, ministránsköröket, rózsafüzértársaságokat, Szt. Antal-láncokat, temetkezési egyesületeket. Jogos az a követelés, hogy az egyházi egyesületeket hatósági ellenőrzés alá kell vonni, épp úgy, mint a többi egyesületeket. Jogos az a követelés, hogy rendszabályokat kell fogantositani, amelyek lehetetlenné teszik, hogy az egyházi reakciótikus szervezetek százaival rendelkezők és segítségükkel bomlasztó munkát folytathasson.

A klerikális reakció elterjedt módszere: a gyermeknek a szülők, a szülőknek a gyermekek ellen hangolása, férj és feleség kijátszása egymás ellen. A klerikális reakció, amely szavakban a család szentségét hirdeti, a valóságban imé, nem riad vissza a család békéjének és egységének megbontásától, ha sőt politikai céljainak előmozdításáról van szó.

A klerikális reakció tömeg-agitációjának legfontosabb szervezetei a különféle

férfi és női szerzetes rendek

Magyarországon 23 férfi szerzetesrend van 2582 taggal és 40 apácarend 8956 taggal, összesen tehát 63 rend 11538 taggal. Ezek a szerzetesrendek a régi rendszerben hatalmas földbirtokokkal rendelkeztek, a feudális nagybirtokos osztályhoz tartoztak. Földbirtokaikat a népi demokrácia a dolgozó parasztság közt osztotta fel, de rendházait, zárdáikat, kolostoraikat meg hagyta. A 63 szerzetesrendnek 636 kisebb-nagyobb rendháza volt, 1 rendháza tehát mindössze 18 lakó jutott.

Felmerül a kérdés, fenntartható-e ez a helyzet a népi demokráciában? Szüksége van-e népünknek négy férfi tanítórendre, a premonstreiekre, a ciszterciákra, a piaristákra, a benedekrendiekre, szükségünk van-e a burzsoázia és a nagybirtokosok leányait nevelő angolkisasszonyokra, akiknek 400 apácájuk és 7 zárdájuk volt, szükségünk van-e 532 orsolyarendi apácára, akkor, amikor ezeknek a tanítórendnek tagjai megtagadták a tanítást az állami iskolákban? Felmerül a kérdés, szükségünk van-e a kolduló rendekre? A ferencesekre, akiknek 500 tagjuk és 41 rendházuk volt? Szüksé-

gunk van-e a dominikánusokra, a kapucinusokra, a minoritákra, a kamellitákra, a szervitákra, a lazaristákra, a szalézianusokra, szükségünk van-e arra a rendre, amely a klerikális reakció politikájának fő irányítója: a jezsuitákra? Kellenek-e a népi demokráciának az anunciata növérk, szükségünk van-e az isteni megváltó leányainak kongregációjára, a kalocsai szegény iskolánövérre, a Notre-Dame nőkanonokrendre, a Szt. Bazil-rendi növérre, a szociális missziótársulatra, az Unum Sanctissimae Trinitatis növérre, hogy a többről ne is beszéljék.

Ez a helyzet annál kevésbé tartható fenn, mert a férfi és a női szerzetesrendek vagy maguk mondják le azokról a feladatokról, melyeknek teljesítése volt állítólagos hivatásuk (ez vonatkozik a tanítórendekre), vagy régi szerepük vált feleslegessé (ez vonatkozik azokra a rendekre, amelyeknek a szegénygondozás és betegápolás volt a feladatuk) vagy reakciós politikai célokra csalárdul visszaélnék szerzetesi tevékenységükkel (ez vonatkozik a kolduló és misszió rendek tagjainak túnyomó többségére). A szerzetesek és apácák szárai és ezrei járják az országot és mint az imperialisták agitátorai, mint reakciós hírvérők lépnek fel.

A népi demokrácia az 1949-1950-es tanévben bevezette az államosított iskolákban a szabad vallásoktatást, azt a rendet, amely lehetővé teszi, hogy a szülők szabad választásuk szerint járassák vagy ne járassák gyermeküket hittanoktatásra.

A klerikális reakció azonban

viszavált a kormány és a Párt lojális és türelmes magatartásával

teketlen agitációt fejtett ki a hittanoktatás érdekében, megrálgalmazta a fakultatív vallásoktatás demokratikus elvét, a népet a vallastanítás új rendje ellen uszította. Országos jelenség, hogy a reakciós hitoktatók igyekeztek megfélemlíteni azokat a gyermekeket, akik nem jártak hittanra. Ehhez járul, hogy a hittanórák az esetek igen nagy részében nem a vallásoktatás, hanem a reakciós uszítást szolgálják, hogy a vallásoktatók igen gyakran nem engedélyezett tankönyveket használnak, hogy verik a gyermekeket. A klerikális reakció a mi türelmes magatartásunkat támadásra használta fel a fakultatív vallásoktatással kapcsolatban. Ezt a támadást vissza kell vernünk. A hittanórákban folyó reakciós uszítással szemben keményen és határozottan védekeznünk kell.

Dolgozó népünk egy része azt hiszi, hogy a gyerekek hittanra küldése magánügy, amelynek nincs köze a szülők politikai meggyőződéséhez. Tévednek. A reakciós paphoz küldeni hittanra a gyerekeket akarva-akaratlanul is politikai hitvallás a népi demokrácia ellen és a klerikális reakció az ilyen szülők magatartását mint politikai megnyilatkozást használja fel.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy pedagógusaink zöme becsülettel teljesíti hivatását, a népköztársaság, a dolgozó nép hazájának szeretetével neveli a

gyerekeket és szembeszáll a vallastanítás ürügyén folytatott reakciós lélekmergezéssel. De ugyanakkor azt is meg kell állapítanunk, hogy még sok olyan pedagógus van, aki a klerikális reakció „bizalmijának” szerepét játssza az iskolákban.

Mi eddig a fakultatív vallásoktatás elvét túl liberálisan alkalmaztuk. Ezen is változtatnunk fogunk. A fakultatív hitoktatás elve nem lehet érvényes a szak-képzési nyújtó középiskolákra, technikumokra, annál kevésbé, mert ezeknek az iskoláknak az ifjúsága, ha kívánta, már részvevő vallásoktatásban az alsóbb fokozatú iskolákban. Az egyetemeken sem lehet helye többé a teológiai, hittudományi fakultásoknak. Az egyház és az állam elválasztásából pedig Logikusán következik, hogy a teológiai oktatás, a papképzés kizárólag egyházi ügy és nem állami feladat. A teológiai karokat tehát át kell adni az egyháznak.

A protestáns egyházakkal kötött megegyezés

változatlanul érvényes és jól funkcionál. Ez a megegyezés bizonyítja, hogy a népköztársaság teljes mértékben biztosítja a vallásszabadságot és hogy az egyházak, ha nem szegődtek el szőrorstól-bőrorstól a külföldi és a belföldi reakció segítőitársul, békében tudnak élni és teljesíteni tudják feladataikat a népi demokráciában. De a protestáns egyházakban is fellépnek reakciós törekvések. A presbiteriumokban igen sok helyt kulákok vannak többségben, egyes protestáns egyházak április 4-vel kapcsolatban a katolikus reakcióról vetek példát és reakciós-horthysta volt politikusok megválasztása a protestáns egyházak vezetői világi állásaiba mutatja, hogy a reakció még küzd azért, hogy megvesse a lábát ezekben az egyházakban és feltörő kosul használhassa fel őket a népköztársaság ellen. Ugyanez vonatkozik a zsidó egyházra is. A zsidó egyházban is tapasztalhatók olyan törekvések, amelyek a magyar dolgozók építő munkájának támogatása helyett a reakciós cionizmusra vesznek irányt. Mi semmiképpen sem vagyunk hajlandók elősegíteni, hogy dolgozó emberek szárait és ezreit exportálják a palesztinai kizsákmányolás céljaira. Százával kapunk leveleket a Palesztinába kivándoroltaktól, amelyekben kéri, tegyük lehetővé visszatérésüket.

Fokoznunk kell a harcot

A különböző szektákkal

szemben is. Az adventista, jehovista, baptista és egyéb szekták vezetői a legtöbb esetben az amerikai imperializmus szolgálatában állanak, a szekták nem egyebek, mint imperialista propagandaszervek.

Meg kell emlékeznünk a szabadkőműves páholyokról is, amelyek ugyan egyrészt klerikalizmus-ellenesek, másrészt azonban amerikai barátok és amelyeknél az Amerika iránti barátság egyre inkább felülkerekedik a klerikalizmus-ellenességgel szemben. A szabadkőművesek anti-klerikalizmusa a múlté, a nyugati imperialisták iránti rokonszenvük; a jelené.

A klerikális reakció fokozódó támadásai elleni erőlyes védekezés szükségessége még élesebben veti fel mint eddig a klerikális reakció befolyása felszámolásának kérdését magában a Pártban.

A klerikális reakció elleni harcunk folytatásánál abból kell kiindulni, hogy ez a harc politikai

3 oldal

Debrecen, 1950 június 7.

22 tanfolyam 400 hallgató

Sikerrel folynak a debreceni orosz tanfolyamok vizsgái

Az egész megyében 28 tanfolyamon tanulták azt a nyelvet a debreceni dolgozók, amelyen Lenin és Szólovjev az emberiség történetének legkimagaslóbb alakjai írják alkotásaikat.

Az orosz nyelv-tanfolyamokat 22 helyen indították el Debrecenben és ezeken mintegy 400 hallgató vett részt. A legjobb eredményt a rendőrkapitánysági és a Magyar-Szovjet Társaság által indított tanfolyama érték el Simoa Zoltán és Dobrovizky Gyula vezetésével.

Az orosz nyelv-tanfolyamok az egész megyében 28 tanfolyamon tanulták azt a nyelvet a debreceni dolgozók, amelyen Lenin és Szólovjev az emberiség történetének legkimagaslóbb alakjai írják alkotásaikat.

Az eredmények is megmutatkoztak a tanfolyamokon. Az igazságszolgálati szervezeten, a sikegőre ma intézetben, vagy akár OTI-ban is lelkiismeretes munka folyt. A tanfolyamok idejében érkeztek az órákra, minden egyes alkalommal alaposan átvették az anyagot és ennek a munkának eredménye-

képpen jutottak el a sikeres vizsgák napjára.

A tanfolyamok közül meg kell említenünk még Katona Anna, Kiss Lajos, Ballabás Béla, Sz. Nagy Gábor, Ördög László, Kondor Imre nevét, akik szintén részesei a tanfolyamok sikerének.

15 évvel ezelőtt halt meg Micsurin

1935-ben ezen a napon halt meg I. V. Micsurin, a kiváló szovjet tudós és természetbúvár, a természet nagy átalakítója. Micsurin 1853 október 28-án született nagyon szegény szülőktől, noha kiváló tanuló volt a gimnáziumban, mégis kizárták, mert nem tudta fizetni a tandíját. Már kora ifjúságában érdeklődése a természet titkai felé fordult és növények termesztésével

foglalkozott, 1885-ben fogott hozzá ahhoz a nagy munkához, amely később nevével az egész világon ismerette tette. Első kísérletei Kózev és Észak-Oroszország gyümölcsfajtajának nevelésére irányultak. Több, mint tíz évig tartó kísérletezéssel alakította ki világ-hírűvé vált módszerét, amelynek lényege a növények alkalmazkodó képességének fokozása. Legjobb jelzője volt: „Nem várhatunk könyöradományt a természetől, ki kell kényszeríteni tőle, amire szükségünk van”. Ez a jelmondat nemcsak az ő munkásságának vált vezérgondolatává, de az egész szovjet agrárbiológiai tudományt meghatározta. Nemcsak gyakorlati kutató volt, hanem a biológiai tudomány egyik legnagyobb úttörője, Roppant nehéz körülmények között dolgozott, míg végre a Nagy Októberi Forradalom megváltoztatta helyzetét: 1922-ben Lenin jelentést kért Micsurin kísérleteiről és ettől kezdve a szovjet államtól minden támogatást megkapott, hogy művét méltó körülmények között folytathassa.

A könyv ünnepe Debrecenben

Már írunk arról a nagy készülődésről, mely a debreceni könyvnapokat megelőzi. A Szikra és a Könyvtérjesztő NV arudái ezekben a szövegekben és érdekes könyvekkel lepik meg június 16-án a debreceni dolgozókat is. Régen csak olcsó fércműveket lehetett találni a könyvpiacokon és csak elvétve akad egy-egy komoly irodalmi alkotás. Most a könyvek a dolgozókhöz szóznak, az ő problémáikkal foglalkoznak.

A szovjet realista írók a magyar klasszikusok újonnan kiadott művei lesznek a könyvnap legnagyobb érdekességével, melyeket nemcsak a cuki, hanem a munkások is elolvasnak. Könyvnapon lesz a városban is a géppalloszók, a termelőcsoporthoz és a kisebb üzemekben a dolgozókat könyvvadászra jogosító honnapi látják el. Könyvnapon lesz a könyvnapon. Két éve tízezer forint értékben, tavaly már 120 ezer forint értékben vásárolták könyvet a debreceni dolgozók, az idén ennek legalább a duplájára számíthatunk.

A KÖNYV NAP könyvei

Dejősi

„Uti jegyzeteiből”

A könyvnapra szép ajándékokat kapnak a magyar olvasók: költészet, megjelenés: Dejősi Sándor összegyűjtött prózai írásai. Dejősi prózája éppen olyan friss, lelkes és harcos, mint a költészet. Kora irodalmának kedvelt műfajában az uti jegyzetekben és baráti levelekben mutatkozik be. Itt a költő az alábbi részletet a Felvidéken tett utazásainak emlékei közül való. 1845-öt mutat a kalendárium. Dejősi már országos hírnévű költő és Vahot lapjának a Pesti Divatlapnak a segédszerkesztője.

A könyvnapra szép ajándékokat kapnak a magyar olvasók: költészet, megjelenés: Dejősi Sándor összegyűjtött prózai írásai. Dejősi prózája éppen olyan friss, lelkes és harcos, mint a költészet. Kora irodalmának kedvelt műfajában az uti jegyzetekben és baráti levelekben mutatkozik be. Itt a költő az alábbi részletet a Felvidéken tett utazásainak emlékei közül való. 1845-öt mutat a kalendárium. Dejősi már országos hírnévű költő és Vahot lapjának a Pesti Divatlapnak a segédszerkesztője.

Kora hajnal volt, hogy másnap az eperjesi gyorszsekre ültem. Öhmagam utaztam, mi már régi hajdajám volt. De nekem a sors mindig akkor ad kanalat, ha levesem nincs és vízem. Kénytelenem nem használhattam, mert a hideg miatt a szekér egyik zugába zsugorodtam. Hűvös ködös, komor volt a reggel, mint szívenben Kassa emléke, hol magyar szót alig hallottam.

Eperjesen Kerényi Frigyeshez szálltam, s nála töltök egy hónapot. Szerencsés egy fickó ez a Kerényi, kegye-kedve szerinti elhejt világát, s könnyen füttyölhet pamlagaim heverésze, ha bizonyos urak rákiáltják az anathémát, hogy ő nem költő. Tompa is Eperjesen volt. Nevelősködő. Kétszáz bankó forintért. Miska pajtás! rád illelnek nagy druzsázd szavai:

„Megnehezült az idő vihara járása fölöttem!”

De vigasztaljon, bajtárs, hogy velem egy csillag alatti születél, kis különbséggel — te a sorsnak mostoha, én edes, de kitagadott gyermeke vagyok Téged eltasztott magától a sors, én pedig elpároltam tőle, mert függeni senkitől sem akarom, nem akarok... s így én méltán is neheztem rám.

De semmi! azt olvastam én egy régi magyar játékszíni zsebkönyvben, hogy

Lesz még idő, bár sokára, Amikor a magyarúl Enéklő fők homlokára Borogyánág kanyarúl.

Vagy alkalmazva:

Lesz idő, s tán nem sokára, Amikor a magyarúl Enéklő fiúk markába Bankótejes járca hull.

Boldog órákat töltöttem Kerényivel és Tompával. Nem említem a többiek, kiknek barátságára örökre edes emlékeztetővé tettem az utat; mert annyian vannak, hogy egész tájstrom lenne, ha mindenki nevét leírnam.

Egy este a tanulóifjúság fakilyás zenével tisztelt meg. Megvallom, hogy ez engem nem lepet meg. Nem elbizakodottságból a világról sem.

Mikor még nyomva sem lártam nevemet, csak magamnak firkáltam; mikor meg sziszta voltam a pesti nemzeti színháznál s parancsára kocsmába szedtem hordtam a szőpádia a székek és pamlagok, s az ezüztseket serélt, borélt, jormás kolbászt; s ib, mikor még s rázástam vagy főttem a kukoricagombócokat közlegényársaim számára, s megfogattam a vasedényt oly tőm hűdedben, hogy a mosogató ruha ujjaimhoz fagyott, s mikor a káplár „menjen kend!”-je lehajtott a havat kihordani a kaszárnya udvarból; mindenkor már világos sejéseim voltak arról, mi velem egykor történni fog, s mi meg is történt. Megálmodtam az óraszoba meztelen faágyán, hol — mint de Manx báró — az egyik oldalamat alámtejttem derékajának s a másikkal betakaroztam, megálmodtam, amit hogy nevet szerzek két országban, melyet az egész világ kritikusaianak ordító csordája sem lesz képes megsemmisíteni. És álmonom teljesül, lassanként... nem, sőt hamarabb, gyorsabban, mint gondoltam. Amire csak jártam, ölelek, szerettek... bár gázolajásomra minden elkövetnek a kritika hősei. És én csak azt mondom nemzetemnek, mely figyelme mére méltajott, hogy figyelme nem lesz elkövetve!

harc, amely az imperialisták ötödik hadoszlopának egyik legfontosabb osztaga ellen irányul, nem pedig a vallás ellen, a hit ellen, sőt nem is az egyház ellen általában. Nekünk semmi bajunk nincs a katolikus dolgozó tömegekkel, amelyek épp oly odaadó és lelkes támaszai a szocializmus építő népi demokraciának, mint a más felekezeti vagy meggyőződésű dolgozók. Bajunk a klerikális reakcióval van és a feladat éppen abban áll, hogy a klerikális reakció elszigeteljük a dolgozó tömegektől. Mi ezután is, úgy, mint eddig, tiszteletben tartjuk a vallásos meggyőződést, valljuk és megvalósítjuk a teljes vallás szabadságot az állami életben, kiindulva abból az elvből, hogy a vallás állami vonatkozásban magánügy.

Ugyanakkor természetesen fokozottan kell érvényesítenünk a marxizmus-leninizmusnak azt a tanítását, hogy a vallás a párton belül nem magánügy, hogy funkcionáriusaink és tagságunk nevelése a dialektikus materializmus szellemében fokozott kötelességünk.

Ezt a feladatot természetesen nem időtől és tértől függetlenül kell megoldanunk, hanem alá kell rendelnünk a Párt politikai főfeladatainak. Ezek a főfeladatok: a szocializmus építése, a béke megvédése, a proletárdiktatúra megszilárdítása, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megőrzése, a Párt és a dolgozó tömegek közötti kapcsolatok elmélyítése, dolgozó népünk egységének megszilárdítása. Ebből az következik, hogy annak az elvnek az érvényesítésénél: a vallás a párton belül nem magánügy, különbséget kell lennünk egyszerű párttagok és pártfunkcionáriusok között és a párthoz való tartozást semmiképpen sem szabad függővé tenni attól, vallásosok-e párttagjaink? A klerikális reakció képviselőinek elszigetelése a dolgozó néptől nem rendőri rendszabályokon múlik, hanem

Döntően a felvilágosító munkán múlik

Mi a fakultatív vallásoktatás dolgában — mint mondtam — változtatni fogunk tavalyi passzív magatartásunkon és meg fogjuk magyarítani párttagságunknak, dolgozó népünknek, hogy a gyerekek hittanra küldése miért jelenti a klerikális reakció támogatását. De már most óvok attól a túlzástól, hogy minden dolgozó embert, aki a mi felvilágosító munkánk elvégzésére hittanra fogja küldeni gyerekeit, egyszerűen reakciósoknak bélyegezzünk és így taszítunk el magunktól. Mi igenis propagandát fogunk kifejteni a gyerekek hittanra küldése ellen, de adminisztratív rendszabályokat, megfélemlítést nem szabad alkalmaznunk és még kevesebb szabad anyagi hátrányok kilitásba helyezésével fenyegetőzni.

Ujra hangsúlyozom: a klerikális reakció elleni harcunkat azért kell fokoznunk, hogy annak munkájával szemben megvédelmezzük dolgozó népünk egységét.

Amikor mi felvesszük a klerikális reakció által felénk dobott kesztyűt, akkor mi

A jogos önvédelem politikáját folytatjuk

Békénket védjük, hazánkat védjük, épülő szocializmusunkat védjük. Küzdünk azok ellen, akik nemcsak most támogatják az idegen imperialistákat, hanem a múltban is mindig az idegen uralom eszközeként, a magyar függetlenség ellenségeként léptek fel.

De ugyanakkor, amikor az egyházi reakció, a püspöki kar katasztrófa-politikája ellen erőlyesen fellépünk, teljes rokonszenvünkről és támogatásunkról biztosítjuk azokat, akik magában az egyházban lépnek fel — akár papok legyenek, akár világiak — ez ellen a katasztrófa-politika ellen, népköztársaságunk és a katolikus egyház közötti béke és megegyezés mellett. Ezt a megegyezést mi akartuk, a Vatikán és Mindszenty politikáját folytató püspöki kar hiúsította meg. Azokkal szemben, akik az egyházból reakciós politikai fegyvert kívácsolnak, természetesen nem folytathatjuk a régi politikát, mert ők nem megegyezést, hanem harcot akarnak. Mindazok felé azonban, akik akarják a megegyezést a népi demokraciával, nyitva vannak a kapuk.

Révai József ezután idézi a lengyel püspöki kar példáját. A lengyel püspökök loyálisan viselkednek a dolgozók állama iránt. Ezzel szemben a magyar püspöki kar nem a magyar államérdekekhez igazodik, hanem a Vatikánnak az imperialistákat kiszolgáló politikájához.

Ezzel a püspöki karral szemben lehetetlen a béke és a megegyezés politikáját folytatni. De a béke és a megegyezés politikáját akarjuk folytatni a nappal együttműködő a népköztársasághoz hű lelkeskedő papság iránt. — A klerikális reakciónak nem adhatunk anyagi támogatást, de a dolgozó nép hazájához hű, lelkeskedő papságunk adunk, készek vagyunk biztosítani megfelelő létminimumot.

Hadd foglaljam össze a főfeladatokat.

Négy főkérdésről van szó

1. Leleplezni a klerikális reakciót, a katolikus püspöki kart, mint a béke ellenségét.

2. Támogatni és segíteni azokat a néphez hű papokat, akik a püspökökkel szemben támogatják a békét és a népi demokraciát.

3. Politikai felvilágosító munkával együtt megfelelő állami óvintézkedési rendszabályt is kell javaslatot tenni a klerikális reakció ellen.

4. El kell érni, hogy funkcionáriusaink, de tagságunk zöme se járassa hittanra gyerekeit, fokoznunk kell a klerikális reakció elleni propagandánkat a nép közt, fokoznunk kell az egyházi ideológia elleni felvilágosító munkánkat a Pártban.

El vagyunk szánva arra, hogy hazánk és békénk védelmében, népünk egységének védelmében, szocialista építőmunkánk biztosítására az imperialistáknak ezt az ötödik hadoszlopát, a klerikális reakciót, is felszámoljuk.

Belejezték a prágai kémper vádlottainak kihallgatását

Prága: A prágai imperialista kémek perében hétfőn Zavis Kalandra vádlott bűnösnek vallotta magát kémkedésben és hazaárulásban.

Ezzel a prágai állam bíróság befejezte a vádlottak kihallgatását. A bizonyítékok súlyja alatt valamennyi vádlott beismerte a terhére rótt bűncselekményeket. Az üzemek dolgozói, valamint a szellemi munkások országos zsinati rögzített gyűléseken követelik, hogy a hazaárulókat és felforgatókat a legkeményebb büntetésben részesítsék.

4 oldal
Debrecen, 1950 június 7.

A tavalyinál is nagyobb kedvezmény a géppel munkáltató dolgozó parasztságnak

A dolgozó parasztnak munkaközei még előnyösebben lehet szerződést kötni mint az elmúlt esztendőben. Lehetővé tették, hogy három szerződés között válasszon dolgozó parasztságunk és azt a szerződést írja alá, ami neki a legelőnyösebb.

Lehet készpénzes szerződést is kötni, terményes szerződést mely a szerződéséskor kell ki egyenlíteni és lehet úgy szerződni, hogy a gépi munkáért csak a jövő évi terménybetakarítás után kell a terményt beadni.

A díjak megállapításánál, köztük a futóhomokterületet vettek számításba és ehhez

viszonyítva állapították meg a gépi munka béreit. A tarlóhántás díja például kataszteri holdanként közép-kötött talajon abban az esetben, ha a jövő évi terményből fizetik, búzánál 25, rozsnál 33,50, érpánál 28,50, zabnál 36,50, kukoricánál 34,50 kiló. Kötött talajon hasonló a bér, de változik már a futóhomoknál, mert ott már búzánál 27,50, rozsnál 37, érpánál 31,50, zabnál 40, kukoricánál 38 kiló.

Abban az esetben, ha a termény a szerződéséskor adják be, a tarlóhántásért közép-kötött talajon a munkabér ugyanaz. — Futóhomoknál búza 25, rozs 33,

árpa 28, zab 36, kukorica 34 kiló holdanként.

Készpénzes szerződést kötő dolgozó parasztnak részére a tarló, hántás bére egy hold után közép-kötött talajon társával 21, ekével 30 forint. Futóhomokterületen társával 23, ekével 38 forint.

A mélyszántás közép-kötött talajon 73,50, futóhomokon 86,50 forint holdanként.

A géppálmások 19 fős talajmunkára kötnék szerződést dolgozó parasztsággal. A géppálmások iródaiban részletes tájékoztatást lehet kapni a különféle munkákról és bérekről.

Az általános iskolát végzettek 70 százaléka jelentkezett továbbtanulásra

Az elmúlt napokban zárták le a jelentkezési határidő lejárta után az általános iskolát végzettek részére akik tovább akarnak tanulni a középiskolákban.

A beérkezett adatok szerint igen jó eredmények vannak a jelentkezés terén. 3130 tanuló jelentkezett az általános iskolák 8. osztályára és továbbtanulásra jelentkezett 2195, vagyis az általános iskolát végzett tanulók 70 százaléka.

demokrácia biztosít számukra. Nem volt azonban egyetlen jelentkezés Bojton, ahol a klerikális reakció erősen éreztette a befolyását. A pap basázkodik a faluban, aki azzal, hogy nem írta alá a békevetit, nyíltan az ellenség oldalára állt és pusztulást, szenvedést akar a dolgozóknak.

Hiba van az általános iskolák első tagozatából a felső tagozatba való át lépés körül. Itt nagy a lemorzsolódás. Legfontosabb feladata, hogy minél előbb menjenek át a felső tagozatra, mert a népi demokráciának művelni emberekre van szüksége. A tanulás lehetősége gazdagon megvan, csak élni kell vele...

Szabotáló kulákokat lepleztek le

A Mezőgazdasági Igazgatóság, a járási városi mezőgazdasági osztályok állományban és fokozott éberséggel ellenőrzik a földeket, vetéseket és azonnal fellépnek és megteszik a szükséges intézkedéseket, ha szabotálást, kártevést fedeznek fel. Régen is kell lennie, mert a kulákok minden módon ártani igyekeznek a dolgozó nép államának és mezőgazdasági vonalon a dolgozóknak kenyerére jönek. Hajdúánáson a mezőgazdasági osztály ellenőrzés során két szabotáló kulákokat leplezték le. Domán János, Nap-u. 5.

szám alatti lakos, Tanya 359 sz. aletti 3 holdon nem végezte el a kötelező dohányültetést és nem gondozta a mezőgazdasági dohánypalánákat sem. Először Sándor hajdúánási, Attila-u. 1. sz. alatti lakos meg egyáltalán nem ültetett dohányt és annak ültetési kötelező felhívás és figyelmeztetés után is megtagadta. A két szabotáló, kártevő kulákokat őriztetve, beszállították őket a debreceni megyei bíróság fogházába. A jövő héten már a dolgozó népi bírósága előtt felelnek a kártevő szabotálókért.

Akik a megye dolgozó fiataljait képviselik az ifjúsági kongresszuson

Az elmúlt napokban tartotta meg a MINSZ megyei konferenciáját, amelyen a kongresszusi kiküldötteket választották meg. A dolgozók legjobbjait, a munkában, természetben és tanulásban élni járó fiatalokat delegált meggyék dolgozó ifjúsága a magyar ifjúság egységes, milliós tömegszervezetének alakuló kongresszusára. Tizenhét szavazati joggal bíró kongresszusi kiküldöttest és 11 hallgató küldöttest választottak meg.

A 17 megválasztott kongresszusi küldöttest: Mátyi Béla, a Hejlitől; Bürgyár sztahanovistája,

Miskolci János vagongyári ifjú munkás, Nagy Károly MINSZ megyei titkár, Szűcs Erzsébet, a debreceni Rákosi-telepi TSzCs tagja, Kiss István hajdúszoboszlói EPOSZ-tag, Balogh Gusztáv, a hercehágyi állami gazdaság dolgozója, Kovács György MINSZ országos központja, Forgó Ilona, MINSZ agitációs felelőse, Társi Erzsébet a sápi állami gazdaság dolgozója, Kriszta Erzsébet újlirai EPOSZ-tag, Horváth András közép-paraszt, lukaházi EPOSZ tag, Balogh Gizella Szeváts-gimnázium, Péteri Lajos hajdúszoboszlói gimnázium, Ali Ida,

közgazdasági gimnázium, Kiss Éva MEFESZ, Dézsi Zoltán MEFESZ, Gál Anna újtörő csapatvezető, Jovábbá Tóth Mária, MINSZ városi titkár, Nagy Mária, Műegyetemi SZIT, Nagy János traktoros, debreceni géppálmás, Somogyi Margit, vámospécsi TSzCs, Pécsi Lajos EPOSZ tag, Szűcs Gábor vámospécsi MINSZ járási titkár, Varga Etelka, Szeváts-pedagógia, Tóth Jolán, Leány-utcai általános iskola újtörő csapatvezetője, dr. Mátyi Géza orvostanhallgató, Benőcs Bertalan honvédtanár, Szilvárdi Gábor ÁVH tizedes.

Vidám élet a debreceni fürdőkben Nyolcezer fürdőző volt vasárnap Debrecenben!

Kánikulával bűvészik tölünk a tavasz. Naptár szerint még tavasz van, de a hőmérséklet már a legelőnyösebb nyarat mutatja.

Ha nem is jó ez a nagy meleg, a vasárnapi pihenőjüket töltő dolgozók és a szabadságon lévők igen örülnek, hogy áldozhatnak kedves nyári szórakozásuknak: a strandolásnak.

Vidám az élet a debreceni fürdőkben. A nagyérdemű strand megépült erre az időnyre. Rózsafák és ezüstös levelű fák sorfala fogadja a belépőt. Az új vetkezőkben pillanatok alatt megszabadulhat a melegétől szenvedő ember a szenvedés legfőbb okozójától, a ruhájától és egy szál fürdőruhában máris átadhatja magát a víz, a napfény, a friss erdei levegő örömeinek...

A legnagyobb a víz és a hullámfürdő körül. Még nincs meg a hullámokat verő gép, mégis nagy a „forgalma” a medencének. A csúszdát kedvelik a legjobban a fürdőzők. Azok is, akik lecsúsznak, azok is, akik csak — nézik. Majd ha meglesz a hullámgép, akkor lesz aztán igazán kedves ez a szép új medence! Ma még sárgás a vize. Nemsokára a nem messze ide fúrt új kút adja a tisztát, átlátszó vizet.

A hullámedence mellett sportpálya épült. Várják a fiatalokat, hogy a fürdő vezetősége felszereltesse a röplabdához szükséges hálót. No meg még a salakot is le kell egy kicsit döngölni.

A „lejelés”, a fiatalok kedves játéka, így is akadálytalanul folyhat az árnyas részen. A százeves fák alatt puha homokban játszanak néha még az idősebb korosztály tagjai is.

Az idősebbek inkább a melegvi-

zet keresik. A „gyógyulást kereső vendégek”, akiknek nyugalmát a hagyományos tilos-tábla szerint nem szabad zavarni sem úszással, úsztatással, sem öszfelfogással, sem vízbeugrással — szóval semmivel sem, ami egy gyereknek örömet okoz — csendben üldögélnék a jó meleg víz szélén. A csendbe akkor csattan bele egy méltatlankodó felkiáltás, ha mégis — urambocsá! — valamelyik gyereknek eszébe jut áthágni a tilító rendelkezéseket és szerle fröcscentve a vizet, szájba, szembe, ahová éppen jut — beleugrik a forró vízbe...

A langyos vízben már szabadabb az élet a fiataloknak. A zord „pocsolyacsész” — ez a neve a rend itteni öregek — néha ugyan ki-kizavar egy-két gyereket, ha már túlmorog a lubickolás határain, de itt már azért mégis jogos az ugrálás, a „halacszkázás”, a talpra és egyébre verődés, a loccolás. Itt figyelhetők meg a legjobb löcsölők, akik öszezorított tenyerükből hosszú méterekre tudnak egyenletes sugarakat lövellni. Legyünk büszkék rájuk: kevés helyen az országnak találunk ilyen ügyes fiatalokat — ez a lajta spriccelés debreceni specialitás.

A gyepen sokan pihennek. Szemmel vidáman szép pázsit borítja a fürdő sokholdas területének nagy részét. Virágágyak tarkítják a képet. Igen tetszetős a kis szökőkút körüli stuccoli buxus-bokrok. Az egyik medve-formában kellett hagyni, edébb egy költőstűk, kocka van mellette...

A nagy melegben az állandóan folyó higiénikus vízesapoknál is nagy a forgalom. Vasárnap még sorba is állottak...

A gyermekjátéktér a legkiseb-

be birodalma. Apró kis kezek lapátolják a jobb ügyező méltó buzgalommal a homokot a kis vödörökbe, épületek a homokból, sárból esztelnek, míg valami ideitlen feintől belé nem tapos rövidlátásában...

A hideg medence környéke a napozás híveivel van tele. A padokon, mint a megszállottak, nyúznak el azok, akik néhány nap alatt csokoládébarnára süllyednek magukat a nappal. Hideg zuhany és nap — ebből áll ki a mulatságuk.

Benn a medencében a szorgalmas úszók rojnak az úszodahosszakat. Egyik-másik már a Fekete-tengerig létszártól volna, amennyit már életében úszott...

Vannak aztán úszójelöltek, akiket nagy lelkesedéssel tanítanak „magánúszómesterek”. Erdekes dolog, hogy a jelöltek rendszerint fiatal emberek, az úzni vágyók pedig a fiatal lányok köréből kerülnek ki...

Igy zajlik az élet a nagyérdemű strandon.

Hasonló vidámság, öröm forrása a környékbelieknek, meg a kisebb fizetésűeknek a Szabadság-úti kisebb fürdő is. Kicsi pénzért itt is nagy az öröme mindekiének...

A mostani meleg napokon és a meleg ékkövetkező nyár napsugaras napjain ezek és ezek veszik birtokukba a fürdőket. Most már valóban a dolgozók a fürdő. Nincs semmi idegenkedés, semmi félelem attól, hogy „kinézik” az egyszerű dolgozót a strand úri naplopói...

Ezt mutatja, hogy vasárnap rekordforgalom volt mindkét strandon. A Nagyerdőn 5443, a Szabadság-úti strandon 2445 ember fordult meg.

A fürdők látogatottsága napról napra nő. A fürdő közönsége új vezetőjével, Kiss Lászlóval az élén, a fürdő minden dolgozója örömmel végzi munkáját, amelynek eredményeként naponta ezer ember debreceni dolgozó frissül fel, pihen és szórakozik a debreceni fürdőkben.

Elítéltek egy üzérkedő sertéskupecet

A debreceni járásbíróság most mondta felelősségre Nagy Sándor hajdúdorogi kupeckulákokat. — Nagy Sándor 14 sertés: vásárolt össze Büdész Mihályon és a hatóság megkerülésével, szállítási engedély és vásárlási igazolvány nélkül akarta a sertéseket üzérkedni. Miskolcra akarta szállítani, ahol a feketepecsion értékesítette.

volna a sertéseket. Polgáron, a tisztai kompon a hatóság tettenérme és őrzébe vette a kupecet. A debreceni járásbíróság a közéleti érdekeit veszélyeztető büntetést, mint Nagy Sándor egyhavi fogházra, 500 forint pénzbüntetésre ítélte, a sertéseket elkobozta.

A kultúriskola vezetőinek záróvizsgája

Hétfőn délután Kardoss Ferenc, a népművelési minisztérium kiküldötteinek jelenlétében tartották meg a kétfeltes népművelési ügyvezetőképző tanfolyam záróvizsgáját. A tanfolyam 48 hallgató vett részt, munkások és dolgozó paraszt fiatalok. A géppálmásokról hátraktorista, közöttük három lány tanult itt. A legjobb eredményt Móscsics János püspökudányi traktorista érte el, aki örömmel beszélte a záróvizsgájáról.

— Nagyon örülök, hogy sikerrel végeztem el a tanfolyamot. Kultúrális telen hatalmas feladatok várnak ránk és csak alapos felkészüléssel tudunk helytállni a burzsoa ideológia ma is érezhető hatás és a klerikális reakció megújuló támadásai szemben.

A záróvizsgán Szolosi Gyula népművelési vezető, Ivanovics János iskola-kezelő és Kardoss Ferenc beszédekben fokozottabban munkára hívták fel az iskola hallgatóit mint ahogy a

feladatok száma is megnövekedett a kulturális élet területén.

— Reval Jozsef beszéde mutatja nekünk az irányt — hangsúlyozták — amelyen hallgatunk kell hogy az osztályharcot kulturális telen is sikerrel vívjuk meg. A telen a szocialista realizmus megvalósítása a kulturális élet minden területén. Ehhez a telen felkészültség, a Szovjetunio gazdasági tapasztalatai szükségesek. Az új népművelési ügyvezetőkre országháza harcolni a harcolni és bizonyítani kell, hogy az iskola sikeres elvégzése után a népi demokrácia által kielégít orshelyeken sikeresen vívjuk meg a harc rájuk eső szakaszát.

A záróvizsga után kultúrális követeztek Szavaiat, gitár és korusszakkokkal, majd az iskolai nevelőket Pavlenko: „Belsősság” című művet adták elő.

A legközelebbi tanfolyam 14-én indul meg, az anyas kóborjával, úgy hogy előreláthatólag három hétig fog tartani.

A postaszákokat kidobják a repülőből!... Postai légijárat Debrecenbe

A belvárosi légijáratokat a posta eddig is felhasználta postaküldemények szállítására. Keddtől kezdve külső postaküldeményeket indítanak az ország fontosabb városába. Ezek a járatok vasárnap, hétfőn, únnepnap és únnep utáni nap kivételével minden reggel öt órakor indulnak a ferihegyi repülőteréről és a nagyobb, forgalmasabb helyekre szóló levél, levelezőlap, postaküldemény és szállítótárgyakat repülővel tartalmazó postaszákokat repülővel közben dobják ki. A megjelölt helyen az illető postahivatal felzárja a postaszákokat azonnal továbbítja a hivatásba úgyhogy a küldeményeket már a kora reggeli órákban kikezbe szítik.

Ezzel a rendszerrel eléri a posta, hogy a Budapestest este feladott, de az esti mozgóposta elindulása után aznap már nem továbbítható levelezőpostaküldemények másnap a címzetthez jussanak. Az ilyen küldeményekért a postának szamit postidőt. A postai légijáratok a következő helyeken dobják ki a korá hajnali órákban a postaküldeményeket tartalmazó szákokat: Jászberény, Gyöngyös, Eger, Miskolc, Szerecs, Nyíregyháza, Debrecen, Kiskun-

félegyháza, Csongrád, Szentés, Hódmezővásárhely, Szeged, Mako, Orosháza, Bekéscsáb, Bekes, Mezőberény, Gyoma és Mezőtúr.

— Az elhagyott gyermekek a muljban a társadalom teljes részvételének közepette tengetik életüket, ma már azonban az állam vette őket gondozásba. A Munkaerőtartalékok Hivatala az új tanévtől kezdve átvette az összes 14 életévüket betöltött, szülőneiknél, államilag gondozott gyermekeket és ipari tanulóként üzemekben, tanműhelyekben helyezi el és gondoskodik arról is, hogy tanulóit-honokban jussanak fedél alá.

IFJUSÁG!
TÖBBTERMELESSSEL KÉSZÜLJ AZ EGYSÉGESÍTŐ KONFERENCIÁRA

HORDÓT VESZÜNK
JO ÁLLAPOTBAN LEVO 200 LITERES VAS- ES FA-HORDÓKRA AJANLATOT KER
A FORT
BUDAPEST V., JOZSEF NADOR-TER 5-6, HORDOSZ-TALYA, TEL.: 183-860.

5 oldal
Debrecen, 1950 június 7.

Hírek

A MELEG TOVÁBB TART!

Európában erős felmelegedés indult meg Spanyolországban 35 fokra, Angliában 31 fok meleg van. Az 55. földrajzi szélességi foktól délre általában mindenütt meghaladja a meleg a 25 fokot. A meleg idő szerénységét is jelezi, csak Moszkva környékén volt csapadékos az időjárás. Itt az északról belőre hűvösebb térségek határára hullott eső-zádek Hazánkban tegnap általában 26-28 fok volt, többfelé volt záporos.

Nyíregyháza 14 mm csapadék hullott, Kisvárdán és Budaörsön pedig 5-5 mm volt a lecsúszó záporok mennyisége. Az ország többi részében igen szerény volt a záporos. Debrecen felett hétfőn délután hármas fókete fellegek gyűltek össze és mindenki felfigyelt, hogy itt az alást hozó júniusi eső, de hiába vártuk, nem eredtek meg az ég csatornái. A megye több közepesen volt kisebb fúzózápor de sehol sem esett komolyabb méretű csapadék.

Várható időjárás: Gyenge szél, kevés felhő, egy-két helyen kisebb déli utáni záporos, zivatar, a meleg tovább tart.

Ejzszakai ügyeletés gyógyszerár: „Arany Angyal” Vörös. hadsereg-útja 50. szám alatt áll. landó éjjel-nappal ügyeletés szolgálatot tart.

RADIOMŰSOR. Szerda. Kossuth-rádió. 7: Operatőrrelészek. Közben: naptár. 8:10: Balettzene. 11:30: Gyermekzene. 11:50: Hanglélek. 12:15: A Honvéd Központi Zenekar játszik. 13: Könyvű dailamok. 14:10: Utóé hírado. 14:20: Szőnyi Olga énekel. 14:45: Az ifjúság hangja. 15:30: Radiózenekar játszik. 16: Radióiskola. 16:40: Pédaképünk a hős lenni Komzszo. 17:10: Szóalkotó zene. 18: Híd a Szamoson. Radiójáték. 19:30: Hanglélek. 20:15: Cigányzene. 21: Radiózenekar. 22:20: Tíz perc sport. 22:30: Vihar Garancs körül. 23:50: Hanglélek. 24: Foton-rádió. 24:45: Az Oszipov-együttes játszik. 6:15: Szóalkotó műsor. 6:45: Jó reggelt, gyerekek! 7: Nyitányok. 7:20: Ért. egészség. 7:30: Régi mesterek muzsikája. 8: Hanglélek. 9: Dalok. 9:15: Cigányzene. 10:10: Scheller Erzsébet zongorizál. 10:30: Zenekari muzsika. 11: Hanglélek. 15: Radióiskola. 15:40: Szóalkotó hírado. 15:55: Hanglélek. 16:30: Harc az öntödei sielet ellen. 16:30: Előadás hanglélekkel. 17:30: A va előadás iskoláján. 18: Néi szemmel. 18:40: A magyar munkásmozgalom történetéből. 18:55: Szív küldi szív sor. 20: Egy falu — egy nóta. 20:20: Szóalkotó híradatok. 20:30: Színes muzsika. 21: Falurádió. 21:15: Szív és munka. 22: Magyar művészek muzsikálnak.

Súlyos gyász érte Kiss István hírlapírót. A „Debrecen” felelős szerkesztőjét. Felesége — Kovács Erzsébet — kedden hajnalban hosszú és súlyos szenvedés után 40. éves korában elhunyt. — Családját érte súlyos gyászában részvételre szorított barátai, ismerősei és a „Debrecen” szerkesztősége.

Tardos Béla a Muzsika Hangversenyrendező Nemzeti Vállalat vezérigazgatója esutörtékén Debrecenbe érkezik ahol Zsuzsika Katalina az Idegenforgalmi Hivatal vezetőjével közösen megbeszéli Debrecen nyári hangversenyprogramját. A közeljövőben rendezendő hangversenyek közül többet rendeznek a most elkezdett pompás nagyterdei szabadtéri színpadon.

Kihűtött Tozószelvényed minden pénteken add postára, mert későn érkezett szelvényeket nem fogadjuk.

A belga Természettudományi Társaság levelet intézett a debreceni Idegenforgalmi Hivatalhoz, melyben Debrecen idegenforgalmi érdekességeit érdeklődnek. A levelet elmondja, hogy Belgiumba is eljutott a híres Hortobágy átalakításának és a nagy alföldi város újjáépítésének és virágzásának, ezért választották ki Debrecenét hogy a nyári folyamán el szeretnék látogatni.

A Csokonai Színház renoválása. Nyári szünet van a színházban, s most a „Gordülő Opera” előadásainak lejátszása után tökéletes csend borult a kuliszok világára. De a nyugalom csak néhány napig tartott. Tegnap kóművészek vonultak be a színházba és megkezdtek az épület belső tartozásait és rendbehozatalát, hogy az ottlévők és a színpad, valamint a nézőtér, tisztán kisimulva várja az új szezon új színdarabjait és a közönséget.

A Varga család mely faldalommal jelenti, hogy szereteti jó testvérünk

VARGA GÉZA all. iskolai számadó ig-22746 hétfőn délután szívesfelhűde következtében 64. életévében elhunyt. Temetés: szerdán 16 órakor lesz a Köztemető 1. ravatározójánál. Lakás: Darabos u. 34. (Mindem külön értesítők (gyászlap) helyett).

A DEBRECZEN SPORTJA

Debrecenen is áthalad az ifjúság egységesítő váltója

Június 18-án Budapestén az egységes ifjúsági kongresszust tartják. Megalakul ezen a napon a Dolgozó Ifjúság Szövetsége. A sportolók váltóútjait rendeznek a kongresszus alkalmából. Az ország keleti feléből induló váltó Debrecenen is áthalad. Ez a váltó vasárnap reggel indul Nyíregyházáról, majd Ujfehértóra, Fegyháza, Hajdúnánásra, majd délután 6 óra tájban érkezik Debrecenbe. Itt az Arany Bika előtt ünnepséget rendeznek, majd másnap reggel indul tovább a váltó Budapest felé. Közégek és városok széleiben futók, országutakon pedig kerékpárosok és motorosok várják a vidéki dolgozó ifjúság hármas üdvözlését a kongresszushoz.

A MINSZ 68 a sportfelügyelőegysége szervezi a váltót megyénkben.

Világrekord Hajdúszoboszlón

A hajdúszoboszlói országos vitorlázó versenyen vasárnap három új országos csúcsot ért el. Bodri Mátild megdöntötte a női tavreplúis országos csúcsát, miután Debrecenről Hörtig repült. Sir Laszlo megjavította a háromszögrepülés ifjúsági rekordját Hopper Antal és Badacsonyi Béla kísérelte a háromszögrepülés országos csúcsának megdöntésére, amely eddig 3 óra 05 perc volt, szintén sikerrel járt.

A vasárnap verseny eredményei: 100 km háromszögrepülés pályafelületi repülés sebességértékelése: 1. Sir Laszlo (Diosgyőr) 3 ó 43 p. Országos ifjúsági rekord.

A tíznapos országos ifjúsági vitorlázó verseny végeredménye a nyolc számból való összesítés után:

Totáljélemező	Az NB III állása
EDOSZ—Honvéd. A Honvéd már biztos bajnok ezért nyugodtan játszik majd. Minden es-patréseben jóab a Honvéd, de csak nagy küzdelemmel győzhet. Tipp: 2, 2.	1. Ny Elektromos 29 89:26 21
Cyori Vasas—Döcsa. A győriek tavasszal az otthonukban csak a Honvédől kaptak ki. Döntetlen korúik e eredmény várható. Tipp: x, 1.	2. Pádányi 29 64:41 39
Dorosgy Tarn. Tehertúvár. A dorogiak kisebb veszteségek de a Tehertúvár sinos jó formában. Barmélyik eredmény lehetősége. Tipp: 1, 2.	3. Nagykaló 29 60:48 37
Ság. Tarna—Vasas. A jó formában lévő Szilágyi J. és a Tarnai védelmi harc lesz ez a mérkőzés. Vasas győzelem valószínűbb. Tipp: 2, 1.	4. Postás 29 68:49 35
Postás—Textiles. Komoly küzdelem mutatkozik a Textiles javára minden tekintetben, éppen ezért biztosan kell győznie. Tipp: 2, 2.	5. Fehérgyarmat 29 62:50 34
Ojajmunkás—Csepeli Vasas. A csepeliek vidéken is jól szerepelnek, gólképesebb csatársoruk révén most is esélyesek. Tipp: 2, 2.	6. D. Elore 29 82:09 34
Szombathelyi Lok—Elore. Az Elore pompás formában lendül az idény végére a Szombathelyien is meglepetést szerezhet. Tipp: x, 1.	7. Nyíraator 29 60:42 31
Soroksar—D Lokomotiv. A két kérés csapat találkozája nyitit küzdelem várható. Tipp: 1, 1.	8. Dohánygyár 29 40:58 27
Ózdi Vasas—Diosgyőr Vasas. Az ózdiaknál a védelem a díszgőrieknél a csatársor jobb. Barmélyik csapat győzhet a rangadón. Tipp: x, 1.	9. Baikany 29 52:67 25
Kerámia—Misk Lokomotiv. Körülbelül egyforma erőkű a két csapat, a hazai pálya a Kerámia győzelmé mellett szól. Tipp: 1, 2.	10. Mándok 29 49:58 24
Nagykanizsai VSK—Peesi Lok. elmarad.	11. Hajdúnánás 29 50:65 24
Cyori VSK—Kaposvári DSK. A kaposvári csapat technikásabb, csatársora is jobb, de a mérkőzés Győrottt lesz. Tipp: x, 2.	12. Nyírmda 29 46:63 21
MEMOSZ—Ceglédi ZSE. A MEMOSZ nincs formában, védelme bizonytalan, mindez a Cegléd mellett szól. Meglepetés lehetősége. Tipp: 2, 1.	13. Tiszválok 28 47:54 20
Pótmérkőzések:	14. Bujfalu 29 41:92 17
Oroszháza—Szinoki MTE. Elmarad.	15. Dombbrád 29 32:64 16
S. Ig. Vasas—Sajóhelyi. 1. 1.	16. Zahony 29 32:64 16
Hatvan—Kisixet. Elmarad.	

KONGRESSZUSI MKH PROBAZTATÁS

A DISZ megalkulása alkalmából vidéken június 11-12. között ünnepléses MKH probázásokat rendeznek. Azok akik ez idő alatt vannak próbat. „DISZ kongresszus” MKH probán 1950” jelvényt kapnak.

Délelőtt lesz a Postás mérkőzés

Holnap rendezés bajnoki forduló lesz az NB III-ban. A D. Postás csapat Dombbráddal játszik. A mérk. zset délelőtt 11 órai kezdettel rendezik meg a Lokomotív pályán. Elore 9 órakor Postás—Tegtagyari SÁIT alapokú mérkőzés lesz.

Vasárnap:

NB II: Ság. Vasas—Sajóhelyi: Szőlősi.
NB III: Karcag—Martfi: Tékács (Regény).
Kerületi I. osztály: D. Lokomotív II—Hajdúút Butozyar, Lokomotív pályán; Csabán (Szorezgi, Csörgő).
D. Villanygyár—B. MASZOLAJ: Zagonyi (Biro F., Gelleri).
D. Meteor Népótt—Derecske: Sárosi (Bélyei, dr Munkácsi).
Tiszafüred—Polgár: Kiss (Majaj).
Büdszentmihály—Hajdúszoboszló: Gutfreund (Lóvcs).
Sáretudvári—D. MEMOSZ: dr Gabba (Piller).
Ezenkívül egy esutörtékön, mint vasárnap 11. óra dntok és ifjúsági, valamint alapokú bajnoki mérkőzések rendeznek.

JÁRMŰ (12)

SPORT és mely kocsi leg-szebb kivitelben Piskoltnál, Vörös Hadsereg útja 42.
6. 10. — 12—1145

JOKARBAN lévő gyermek sportkocsi eladó, Megékint. hető Piac u. 7. földszint.
12—1102

ADÁS VÉTEL VEGYES (14)

ÜLÖI hotel, furdokádát keretek, faszál, de jó állapotban, Cim a kúrában.
6. 11 — 14—1152

LAKÁS LAKÁSCSERE (15)

ELCSERELEM kérésbás melékényesség lakásomat, egyszerűbb komfortos ház van, Poroszlav út 26. Erdőkodni hettől csak délelőtt.
15—1111

Játékvezető-küldés Csütörtök

NB II: Miskolci MNVTE—Kisvárdai Vasas; Ekkü.
NB III: Nyírbátor—Tiszalök: Gutfreund. — Dohánygyári Lendüle — Baikány, dohánygyári pálya; Orosz (Majaj, Harsanyi) — Hajdúnánási EDOSZ—Mandok: Vadas Gy. (Peller).
D. Postás—Dombbrád, D. Lokomotív pályán 11 ó: Marton. — Nyíregyháza—Fehérgyarmat: Kerekes. — Záhonyi VSK—Páspokladányi VSK: Mikula.

Kerületi I. osztály: Biharnagybajomi MASZOLAJ—B. MEMOSZ: Koppány (Kerekgyártó). — Sáretudvári—D. Lokomotív II: Farkas (Csabán).
Hajdúszoboszló—Hörögi Lendület: Horváth Bujvaros—Hörögi Lendület—Derecske: dr Gyöngyös (Kapusi).
Zés lesz esutörtékön délután 4 órakor a D. Lendület pályán A játékok 11 óra órára jelennek meg.

Sáretudvári—Büdszentmihály 5:0 (2:0). Ker. I. o. V: Harsanyi.

A. Babam—Bulgária 2:1. Nemzetközötti válogatott labdarúgó mérkőzés. A mérkőzés Tiranában játszotak.

Tegnap Estpontban a Postás NB III-as csapatának puspokladányi eredménytől győzött meg. A Postás csapata 2:1-re győzött.

A Postás kerékpárosai az ózdi országos kerékpáros versenyen jól szerepeltek. A III. osztályban Mezőzirci, Zimonyi szedték le. Fakerekes ifjúsági versenyben Szanyi harmadik, Mörzcs ötödik, feljutottak Mester Győztesek ötödik lett.

A D. Lokomotív férfi kosárlabda csapata Hatvanban 69:55 arányban győzött a vasárnapokkor soran. Holnap Debrecenben játszanak a szolnokiakk ellen, míg a lányok vasárnap Szegeden szerepelnek.

Az úttörők nyaralásai alapjára kezdődött vilámtornát rendeznek eszombaton délután a sportfelügyelői pályán a legjobb debreceni férfiek és női csapatok részvételével.

A Karcagön rendezett országos III. osztályú birkózóversenyen Orbán a legkisebnyben, Vés pedig a legnagyobban lett második a D. Lokomotív versenyzői közül.

A kerületi felhívja a Nyári Kupára meg nevezni akáro egyesületeket, hogy bevezessék legkiseb esutörtékön 7 óráig a kerületi hivatalos helyiségben irásban adja le.

MINTATANTÁS A PACSIRTA, UTCAI ISKOLÁBAN

Az elmúlt napokban a Pacsirta-utcai általános iskolában mintatantás volt. Ennek az iskolának több osztálya multított már be mintatantást s ezúttal az V. A. osztályosokkal Ugrin Károly nevelő min.a-magyarorot tartott A bemutatott órák a Szülői Munkaközösség tagjai jelentek meg. Nemrében a debreceni iskolák igazgatói előtt is mutattak be ehhez hasonló mintatantást.

A kis ötödikesek szép, kerekded feleleteikkel hívtak magukra ez egybegyűlést figyelme: s láthattuk az, hogy felkészültségük minden igényt kielégít. Ezen a min.a-órán különösen Szabo Andras, Szilágyi Sándor, Rusztyák János és Kerekgyártó Géza tűnt ki szép feleleteikkel. Nemrégben sz. baddszelgészek is mutattak be mint-órát s itt Borzgyky Dzsó és Szabó József feleletei voltak kitűnők. A szabadbeszélgetési mintáorát Pár Alajosné nevelő tartotta.

NYARALASRA is alkalmas tanyai bútorozott szoba, konyhával kiadó, értekezni Horváth, Batthyány u. 9.

16—1117

TELJES ELLÁTÁS (17)

EGY 4 éves fiút és két 5 éves iker leány gyermeket gondozása adnak havi 300 forintért Szív u. 13.
17—1138

INGATLANFORGALM IRODA (22)

BAKÓCZY ingatlaniroda Werboczy u. 8. Eladó bekoztethető családi házak kertesházak, telkek, szőlők, gyümölcsösök legnagyobb választékban. Központban olcsóbban keres bekoztethető legmodernebb. Szent Anna végén háromreneheli kom. tortos lakással 40.000. Nagytemplomnál bekoztethető komfortos lakással 22 ezer, Kossuth templomnál bekoztethető komfortos lakással 24.000. Vároháza köz. zében egyrendbeli alapépített háromszobás parkel-

tes család ház negytelekkel Debrecen szentkötője 14 ezer. Csapó baloldaltól több lakással 12.000. Kincseshegy legelőalmasabb helyén háttel lakással 10.000. Homokkert csejzen bekoztethető kertes kettőszobás családi ház 10.000. Kincseshegyen kettőszobás villaszertű 10000. Monostorpályi-úti vámháznál bekoztethető kétréndbeli lakással alkalmivétel 10.000. Ha elkötözik és lakását akarja adni vagy lakást keres forduljon Birkóczyhoz. 22—1151

VEGYES (25)

KERESEM Vay Dénese Pécsi Irén 1937-ben Vaján 14. kott (Szabolcs megye) Debrecenben élő rokonait kérem amget tudásukat velem. Koch Alajosné, Budapest, XV. ker. Bajos u. 2. J. 4. MÁV-útlop.
6. 11. — 25—1161

KISGAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA CSEKKSZAM: 61.006. Felicitás szerkesztő és kiadó: KISS ISTVÁN

Alföldi Nyomda N. V. Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. Felelős szerző: Révész Imre

Anyakönyv

Születések. Mike József Miklósk Ká. dásos u. 6. Erzsébet, Gubics József Gáza, Nagyhegyes 49. Juhász, Horváth János alk. munkás Vendég u. 28. Csaba, Varga. Miklós János. Nagy-csere 130. Miklós, Holló János. MÁV lakatos Erzsébet a. 24. Katalin, Fényi Sándor. Gépiakos Szávay Gyula u. 6. Sándor, Hatás István gazd, munkás Ebes 15. Maria, Kozempei Mihály MÁV zepalakos Margit u. 3. Anna Kom-czy Imre ejellőr Négrádi u. 10. Gyöngy, Krausz Kálmán segedmunkás Gyöngyvirág u. 20. Valéria.

Ejlegyzések. Orosz Andras DHV kcsivezeto Csokonai u. 37. és Daróczy Irén László u. 13. Nagy Endre min. szakl rajzoló Bpest 66. Nyilas Róza, Virág u. 12.

Hatalozások. Kiss Istvánné Kovács Erzsébet 40 éves Bathány u. 1. dr. Vincze János földm. 65 éves Békéscsaba 361. Székeresz László komcsvezető 40 éves Csorba Lajos u. 3. Hamar Gyula Horváth Erzsébet 50 éves Sz. chényi u. 15.

— Öngyilkosságát követelt el Eszterón Várdi Ferenc 79 éves idős földműves. Amíg családtagjai a szántóföldön dolgoztak, a kamrában a gerendára felakasztotta magát. Holtna találtak rá, tetőt beegésége miat követte el.

— A Fűvészkerület általános iskola jómármében, a Szülői Munkaközösség rendezésében bábészinház-előadás lesz, ma délután 5 órakor. Az előadás teljes bevégelet úttörőifjorozásra fordítják.

— Megalakult a Zeneműkiadó NV, melynek feladatkörébe tartozik a zeneművek valamint a zene- és fáneművészet és a tudomány körébe tartozó szöveges művek kiadása.

TÖMEGSZERVEZETI NAPTÁR

KIOSZ HÍREK. — Nőiszabó szakszta-ly, a kontekek is ma 6 órakor tartos nygben ülést tart. — Kampios szakszta-ly ma 11 óra órákor ülést tart. — Felső szakszta-ly esutörtékön 6 órakor ülést tart. — Lada 6. szak. osztály esutörtékön 6 órakor ülést tart. — Radio szakszta-ly ülése ma 6 órakor elmarad.

Szakszervezeti hírek: Hazfelügyelői szakszervezet, a szakszta-ly, aduitteti, segélyezési és betegápolótelek és csoportok június 8-án, esutörtékön délután 6 órakor jelennek meg a szakszervezet helyiségében.

Gépjarművezetők szabad szakszervezete felhívja azon gépjarművezetőket, kiknek számszámítási jogosító rész. zintájuk érvényesége 1950 június 30-án lejár, tekintettel arra, hogy a szakszervezetnek tagjai, vagy sem, érvényesítésre, illetve meghosszabbításra június 15-ig a szakszervezetnél adják le.

Közérdekű levél

HOZZÁK RENDBE A PETŐFI PARK UTJAIT ÉS PADOKAT IS HELYEZNEK EL

A Petőfi-park a Nagyalomás környékén lakók nagy öröme, de a város minden lakójának gyönyörűségére is egyre jobban kibontakozik a maga szépségében és nagyságában. A városi kertészet gondozza a fűvet, ülteti a virágokat. A környékbeliek már szívesen kiséálnának esténként a Petőfi-parkba. Éppen ezért kéri az illetékeseket, hogy hozzák rendbe a Petőfi-park gyalogjáró útját, amely most még portenger és köförmelék. Azonkivül: helyezzenek el több padot, még ha ideiglenes megoldás is lenne ez.

A közönség már használja szep, a szép parkot, amelyet a magáénak, a dolgozó népének érez.

APOLLO

5—7—9 órakor

METEOR

4—6—8 órakor Magyarul beszélő szovjet film!

Az ezred fia

Egy árva szovjet gyermek története, akit a Szovjet Hadsereg örökbe fogadott!

VIG

SZERDÁN UTOLJARA! 5—7—9 órakor

Figaró házassága